

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/105/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419203194
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagypová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419203194.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Zámky, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., L. XXX/XX, toho času: W., Z. XX, otec Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, K., za účasti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletému dieťaťu Z. O., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - pobyt v zariadení Reedukačné centrum a Špeciálna základná škola Vráble, Námestie Kpt. Nálepku 613, Vráble za účelom zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.06.2019 domáhal nariadenia výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, pretože matka v aktuálnej situácii adekvátne nedokáže zabezpečiť riadny vývoj a výchovu mal. dieťaťa, ktorého správanie sa javí ako nežiaduce s rizikovými faktormi a vymykajúce sa normám spoločnosti. Je v záujme dieťaťa jeho vyňatie z rodinného prostredia a umiestnenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci. V návrhu uviedol, že mal. dieťa pochádza z druhovského pomeru a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 17P/95/2009-38 zo dňa 12.06.2009 bolo dieťa zverené spolu so sestrou Q. do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/32/2016 zo dňa 31.05.2016 bolo u mal. dieťaťa nariadené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení v Centre pre deti a rodiny Žitavce za účelom odbornej diagnostiky na dobu 6 mesiacov. Dieťa potrebovalo dlhodobejšie odborné vedenie s intenzívnym edukačným pôsobením, s pevnými pravidlami a nastavením hraníc. Matka mal. detí sa opätovne ocitla bez prístrešia a krízovej situácii a na základe toho uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/375/2016-13 zo dňa 16.01.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne umiestnil mal. dieťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Žitavce. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/273/2016-85 zo dňa 22.03.2017 súd nariadil mal. dieťaťu výchovné opatrenie - pobyt v zariadení za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu 6 mesiacov v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Počas tohto obdobia sa matka snažila zastabilizovať v ekonomickej oblasti a to smerom k uplatneniu sa na trhu práce. Pracovný pomer u zamestnávateľa trval krátky čas. So zmenou zamestnávateľa bola spojená aj zmena bydliska matky, keďže z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov bola naďalej nútená žiť v ubytovniach poskytovaných aktuálnym zamestnávateľom, ktoré však neumožňovali ubytovanie mal. detí z dôvodu bezpečnosti. Matke sa napriek snahe nepodarilo vytvoriť vhodné podmienky na bývanie pre mal. deti. Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k. 7P/322/2017-21 zo dňa 10.01.2017 neodkladným opatrením mal. dieťa dočasne umiestnil do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Žitavce. Zmena matkinej sociálnej situácie a vytvorenie si vhodných bytových a sociálnych podmienok nastala v auguste 2018, kedy Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k.

7P/322/2017-66 zo dňa 12.09.2018 rozhodol o zastavení konania a mal. dieťa spolu so súrodencami sa vrátili späť do biologickej rodiny. Matka s priateľom a mal. deťmi sa presťahovala do obce Gbelce, kde žije v prenajatom rodinnom dome. Dňa 30.01.2019 sa na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavil druh matky, ktorý uviedol, že s mal. dieťaťom majú výchovné problémy, výchovu nezvládajú a jeho problémové správanie sa prejavuje aj vo vzťahu k súrodencom. Dňa 31.01.2019 bolo matkou mal. dieťaťa podané trestné oznámenie na základe skutočností, ktoré jej uviedlo mal. dieťa a mali spočívať v jeho sexuálnom zneužívaní. Dňa 25.02.2019 matka doplnila trestné oznámenie s tým, že sa nezakladá na pravde, dieťa jej uviedlo, že si všetko vymyslelo a nikto ho nezneužíval. Matka a jej priateľ uvádzali, že problémy v správaní sú najmä medzi mal. dieťaťom a jeho bratom M., ktorému sa neustále vyhráža, napáda ho, vytiahol nôž, ktorým ho ohrozoval a preto musí byť mal. dieťa pod neustálym dohľadom. V priebehu školského roka 2018/2019 zo strany školy bolo avizované zhoršené správanie - konfliktnosť, agresivita, vulgárne vyjadrovanie, krádeže. Agresivita, vulgarizmy smerovali aj na adresu učiteľov. Dieťa črepinou z rozbitej fľaše ohrozovalo spolužiakov a kvôli neustálym konfliktom bolo vylúčené z družiny. Svojevoľne prestalo navštevovať školu a spolužiaci ho vídali počas dňa v meste Štúrovo, kde žobralo. Mal. dieťa bolo niekoľkokrát v doprave polície odovzdané späť matke alebo odvedené do školy na vyučovanie. Orgán SPODaSK vykonal pohovor s mal. dieťaťom, ktoré nepoprelo svoje správanie a priznalo sa k sexuálnemu obťažovaniu svojho brata M.. Zo strany orgánu bol podaný podnet na prešetrenie OR PZ Nové Zámky vo veci podozrenia zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania, ktorého sa malo dopustiť mal. dieťa voči svojmu bratovi. Uznesením čvs: ORP300/1-VYS-NZ-2019 To zo dňa 20.05.2019 bolo podané trestné oznámenie odložené, nakoľko trestné stíhanie je neprípustné z dôvodu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná. Na podnet orgánu SPODaSK matka s mal. dieťaťom absolvovala psychiatrické vyšetrenie u MUDr. Galvánkovej, MUDr. Štefáka a následne bolo dieťa dňa 25.03.2019 hospitalizované vo Fakultnej nemocnici Nitra, oddelenie detskej psychiatrie so záverom, že je potrebné mal. dieťa okamžite vyňať z prirodzeného prostredia a premiestniť do reedukačného zariadenia. U dieťaťa boli diagnostikované závažné poruchy správania, zmiešaná porucha emócií a správania, mentálna retardácia prvého stupňa, záškoláctvo, úteky z domu, žobranie, drobné krádeže, agresívne správanie. Hrozí riziko, že sexuálne zneužívanie mladšieho brata bude pokračovať. Je zaznamenané dlhodobé porušovanie sociálnych noriem, mal. dieťa svojim správaním ohrozuje okolie, narušuje sociálne normy, pravidlá a práva druhých. Dieťa je dispenzarizované v pedopsychiatrickej ambulancii MUDr. Štefáka, nastavené na medikamentóznú liečbu, avšak matka je nedôsledná v podávaní liečiv a v dodržiavaní odporúčaní lekárov ako aj vo výchove mal. dieťaťa. Dieťa sa naďalej túla, žobre, domov chodí neskoro a správa sa agresívne voči svojmu okoliu. Od januára 2019 sú v rodine vykonávané opatrenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately po návrate detí do domáceho prostredia, ktorá je zabezpečená od apríla 2019 i prostredníctvom Akreditovaného subjektu Familian o. z. Prešov.

2. Súd pojednával v neprítomnosti rodičov podľa § 31 CMP, ktorí mali doručenie predvolania vykázané podľa § 111 ods.3 CSP.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením predložených listinných dôkazov: správa z psychiatrickej kliniky v Nitre na mal. dieťa zo dňa 28.03.2019, charakteristika žiaka zo Špeciálnej ZŠ v Štúrove zo dňa 12.02.2019, rodný list mal. dieťaťa, fotokópia lekárskej správy zo dňa 02.08.2019 z chirurgickej ambulancie, lekárska správa z urologickej ambulancie zo dňa 05.08.2019, záznam zo šetrenia a pohovor s mal. dieťaťom dňa 08.08.2019, a zistil tento skutkový a právny stav:

4. Navrhovateľ vo svojej výpovedi upresnil, že na návrhu trvá, pretože matka nie je schopná zabezpečiť zdravý vývoj dieťaťa vzhľadom na povahové vlastnosti dieťaťa. I napriek tomu, že matka nepracuje, venuje sa dieťaťu, dieťa z domu uteká, žobre a nevhodne sa správa voči súrodencom, hlavne vo vzťahu k bratovi M.. Z týchto dôvodov matka nemá ani stabilný príjem tak, aby mohla zabezpečovať výchovu ďalších detí. Momentálne sa i ostatné deti nachádzajú v domácom prostredí. Navrhovateľ poukázal na záznam zo šetrenia pomerov zo dňa 08.08.2019, kedy matka potvrdila skutočnosti uvádzané v návrhu. Dieťa bolo oboznámené s tým, že je vytýčené pojednávanie vo veci nariadenia výchovného opatrenia. Mal. dieťa môže nastúpiť do zariadenia, pretože majú voľné miesto. Navrhovateľ navrhol nariadiť výchovné opatrenie v zmysle návrhu a návštevu Špeciálnej základnej školy Vráble za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

5. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Nové Zámky uviedla, že s návrhom v celom rozsahu súhlasí a navrhuje rozhodnúť v zmysle petitu návrhu.

6. Kolízny opatrovník navrhol návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovieť.

7. Z prepúšťacej správy zo psychiatickej kliniky FN Nitra zo dňa 28.03.2019 mal súd preukázané z diagnostického záveru, že u dieťaťa sa jedná o inú zmiešanú poruchu správania a emotivity, miernu duševnú zaostalosť s významnou poruchou správania a potrebou pozorovania alebo liečby, je potrebné premiestnenie z domova. Boli navrhnuté pravidelné kontroly u ambulantného psychiatra obvodného lekára, riadne režimovanie, stanovenie hraníc vo výchove, vyplnenie voľnočasových aktivít krúžkami a záujmami, regulácia času tráveného za pc a mobilom. Pokračovať v sociálnom dohľadne nad rodinou s tým, že stav vyžaduje okamžité riešenie, pretože hrozí riziko, že sexuálne obťažovanie brata v rodine mal. dieťaťom bude pokračovať. Vzhľadom na dlhodobé porušovanie sociálnych noriem, doporučené okamžité vyňatie z rodiny a umiestnenie do reedukačného zariadenia.

7.1 Z charakteristiky žiaka zo Špeciálnej základnej školy Štúrovo mal súd preukázané skutočnosti uvedené v návrhu s tým, že v školskom roku 2018/2019 za prvý polrok malo mal. dieťa vymeškaných 180 hodín, z toho 10 hodín neospravedlnených. Na polročnom vysvedčení malo dieťa zo správania 3.

7.2 Zo záznamu zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom dňa 08.08.2019 v domácnosti matky mal súd preukázané, že v domácnosti sa zdržiaval priateľ matky a počas prázdnin mal. deti N. a M. do 30.08.2019. Priateľ matky pracuje v Nitre na týždenné turnusy. Počas prázdnin sa stalo, že mal. dieťa tvrdilo matke, že ide von a ušlo do Štúrova, vždy sa vrátilo. Dieťa matku nerešpektuje. Matka uviedla, že dieťa nevie, že bude umiestnené do reedukačného centra, bojí sa, že ujde. Mal. dieťa opätovne fyzicky napadlo svojho brata M. a ublížilo mu. V rámci pohovoru bolo dieťaťu oznámené, že prebehne pojednávanie ohľadne nariadenia výchovného opatrenia a jeho umiestnenia.

7.3 Z nálezu FNsP Nové Zámky, chirurgická ambulancia, urgentný príjem 1 typu zo dňa 02.08.2019 o 22.23 hod. mal súd preukázané, že bol ošetrovaný mal. M. z dôvodu otvorenej rany penisu. Dňa 04.08.2019 o 13.29 hod. vykonaný prevez z dôvodu otvorenej rany penisu a pomliaždenia vonkajších pohlavných orgánov. Mal. dieťa M. O. dňa 05.08.2018 o 11.31 hod. absolvovalo vyšetrenie na urologickej ambulancii FNsP Nové Zámky, pretože pred pár dňami utrpelo úraz penisu.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme mal. dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli a nariadi mal. dieťaťu pobyt v špecializovaných zariadeniach, najdlhšie na 6 mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom mal. dieťa umiestnené.

10. Podľa § 37 ods. 6 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného výchovného opatrenia, ak je to v záujme mal. dieťaťa.

11. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Súd mal preukázané, že mal. dieťa bolo viackrát dočasne umiestnené v centre pre rodiny a deti, pretože matka, ktorej bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti nemala vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa. Bolo nariadené i výchovné opatrenie - pobyt v zariadení za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Po zmene sociálnej situácie a vytvorení si vhodných bytových a sociálnych pomerov sa mal. dieťa spolu so súrodencami v septembri v roku 2018 vrátilo späť do biologickej rodiny k matke a jej priateľovi. Priateľ matky sám oznámil orgánu SPODaSK, že nezvládajú výchovu mal. dieťaťa, ktoré ich nerešpektuje, správa sa nevhodne a ohrozuje seba, okolie a svojich súrodencov. Dôkazom toho je i správa zo Špeciálnej základnej školy v Štúrovo, z ktorej vyplýva, že mal. dieťa je agresívne, vulgárne sa vyjadruje, ohrozuje spolužiakov a učiteľov. Do školy chodí nepravidelne, čoho dôkazom je to, že v prvom polroku školského roka 2018/2019 malo vymeškaných 180 hodín. Mal. dieťa sa túla, žobre, viackrát bolo príslušníkmi polície odovzdané matke alebo do školy.

Dieťa matku nerešpektuje, nedodržiava stanovené pravidlá a v neposlednom rade matka nedodržiava nastavenú medikamentóznú liečbu. Dôkazom toho je i tá skutočnosť, že mal. dieťa dňa 02.08.2019 fyzicky napadlo svojho brata M. a spôsobilo mu poranenia pohlavného orgánu tak, ako to vyplýva z vyššie uvedených správ. Dieťa odchádza z domu, žobre a nerešpektuje príkazy rodiny. I napriek tomu, že s rodinou spolupracuje od apríla 2019 i Akreditovaný subjekt Familian o. z. Prešov, v rodine sa situácia nezlepšila, matka nezvláda výchovu mal. dieťaťa, ktoré svojim správaním ohrozuje seba, svoje okolie, ako aj rodinných príslušníkov. Správanie mal. dieťaťa je nežiaduce, s rizikovými faktormi a vymyká sa normám spoločnosti. S poukazom i na závery prepúšťacej správy z Psychiatrickej kliniky FN Nitra zo dňa 28.03.2019, ktorou bolo doporučené okamžité vyňatie z rodiny a umiestnenie do reedukačného zariadenia, súd mal za to, že bude v záujme mal. dieťaťa, ak bude umiestnené do Reedukačného centra a Špeciálnej základnej školy Vrábľa za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu. Uvedené výchovné opatrenie je v záujme mal. dieťaťa, tak aby došlo k náprave správania mal. dieťaťa, ktoré bude zabezpečené odbornou pomocou.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože uvedený zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.